

**Framtid Hållnäs sammanfattning:
(Beskrivande uppgifter: bilaga 22 i Jordbruksverkets inrapportering.)**

“Vad har ni genomfört i projektet?”

1. Kartläggning:

Lokalekonomisk analys med grön profil - länk till LEA: <http://hallnas.info/fakta/>

Lokalekonomisk analys (LEA) är en faktabaserad analys, en objektiv bild av läget som lägger grunden för vilka insatser som kan göras för en framtida utveckling av bygden. LEA var en del av projektets inledande fas.

Som underlag för analysen har vi avgränsat ett område som motsvarar den tidigare Hållnäs socken. Arbetet utfördes 2019-20, i form av intervjuer med företagare och föreningsaktiva, en öppen workshop och två workshops med en mindre arbetsgrupp. Vi hade vägledning av en processledare, Isabelle Axelsson. Intervjuerna med företagare (16) och föreningar (6) utfördes även i syfte att förankra projektet hos dessa grupper.

Tanken var att publicera LEA med buller och bång och kalla till ett stort samlingsmöte för att presentera den - med syftet att utifrån kartläggningen starta en mängd olika gräsrotsinitiativ. På grund av pandemin, blev det inte riktigt så. Vi lyckades ändå genomföra en träff ute under sommaren 2020, men med en relativt liten grupp. Läs mer under idégrupper om det initiativ som startades då.

Fysiska och virtuella mötesplatser, kartläggning

Att kartlägga existerande fysiska och virtuella mötesplatser och hur de används i nuläget var ett delmål. Den kartläggningen har skett under arbetet med LEA, genom både formella intervjuer och informella samtal med föreningsaktiva och företagare.

Vår slutsats var att bygdegårdar och hembygdsgård är viktiga offentliga rum, men inte de naturliga mötesplatser de skulle kunna vara, då att vistas där nästan alltid kräver bokning. Undantagen är Hållnäs marknad, julmarknad, midsommardans och midsommarfirande, som alla är öppna aktiviteter.

Det har flera gånger under projektets många olika samtal önskats en året-runt-öppen samlingspunkt i Edvalla, t ex ett café, restaurang eller pub. Detta finns inte idag, men behovet är tydligt.

På Tur i Hållnäs är ett större återkommande arrangemang där vår förening Hållnäs Sockenråd är spindeln i nätet, men där många föreningar, företag och privatpersoner

har öppet hus under en lördag i augusti. Under den dagen skapas många inofficiella mötesplatser på platser som vanligtvis inte är öppna för allmänheten.

Församlingshemmet är en samlingspunkt, men bara för de som "hör till" aktiviteterna där, för t ex öppna förskolan, barnkören och äldre.

De tre sommarserveringarna (Ängskärs Havscamping, Café Kolhuset och Calles Fisk) är öppna mötesplatser under en kort säsong på sommaren.

ICA Nära Kastbergs Livs är den mest naturliga mötesplatsen, som projektet också använt sig av. Personalen där har ställt iordning en kaffemaskin för kunder, men det finns ingenstans att sitta förutom en parkbänk utanför. Utanför ICA har Hållnäs Sockenråd numer en egen anslagstavla, vi har fått lägga upp våra nyhetsbrev och enkäter där, och även kunnat initiera samtal och sprida information muntligt genom personalen.

Det finns flera **lokala virtuella mötesplatser** där de flesta finns på Facebook.

- "hallnas.info"

<https://www.facebook.com/hallnas.info>

(Facebooksida administrerad av Hållnäs Sockenråd, fokus på lokal utveckling och föreningens aktiviteter och inspiration och information inom landsbygdsutveckling. En viktig kanal under projektet.

Sockenrådet driver även instagramkonton med samma namn för ungefär samma typ av information, något mer fokus på dokumentation av aktiviteter.

<https://www.instagram.com/hallnas.info/>

- "Kommunicera mera i Hållnäs!"

<https://www.facebook.com/groups/305376978050631>

(Privat Facebookgrupp administrerad av Hållnäs Sockenråd, med fokus på bredband- och telekommunikationsfrågor, för att samla såna frågor och tips i färre diskussionstrådar. Privat för att förhindra spam och ryktesspridning.)

- "Händer i Hållnäs, Skärplinge, Karlholm"

<https://www.facebook.com/groups/312492385774852/>

(Facebookgrupp administreras av privatperson, mycket evenemangsinformation, efterlysningar, diskussionsforum)

- "Sockennytt"

<https://www.facebook.com/sockennytt/>

(Facebooksida administrerad av privatperson tidigare aktiv i Hållnäs Sockenråd, fokus på evenemang och nyhetsartiklar om bygden.)

- "Hållnäs"

<https://sv-se.facebook.com/hallnasare/>

(Facebooksida med evenemang och diverse lokal information, administreras av en privatperson/hembygdsföreningens ordförande)

- "Historiska bilder från Hållnäs"

<https://www.facebook.com/groups/1721163808130951>

(Facebookgrupp där historieintresserade lokalt delar bilder, redaktionellt material och minnen med varandra. Mycket gamla tidningsurklipp).

Vi konstaterar att utbudet av lokala mötesplatser online är något spretigt. Som utvecklingsgrupp och "sockenråd" strävar vi efter att vara tydliga med vad och i vilka kanaler vi kommunicerar, samt samverkar så gott vi kan med övriga lokala aktörer på t ex Facebook. Att vi som förening startade en specifik Facebookgrupp för bredbandsfrågor, hade att göra med att göra information mer tillgänglig och samlad, och även få viss kontroll på eventuell ryktesspridning under en tid av mycket frustration med uteblivna fiberprojekt.

Intresseundersökning för ett lokalt seniorboende och inför planering av föreläsningar

Ett mål i projektet var att kartlägga intresse och förutsättningar för ett lokalt seniorboende.

Tidigt i projektet skickades en enkät ut, både digitalt och i pappersformat till alla hushåll i Hållnäs. Den frågade dels efter önskemål för workshops och föreläsningar under projektet, dels hade en del frågor till äldre boende om deras tankar kring boende och hur intresserade de var av ett lokalt seniorboende. (Se bilaga 28, sammanställning av enkätresultat.)

Sammanställningen mejlades till det kommunala bostadsbolaget, som ansåg att det inte fanns tillräckligt stort underlag för att de skulle överväga att starta en projekteringsprocess.

Hållnäs Sockenråd kommer framöver att fortsätta driva frågan om ett lokalt seniorboende/lägenheter, då vi både ser ett behov och önskvärda sidoeffekter i form av till exempel positiva flyttkedjor i bygden.

Kartläggning av behov och analys av utemiljön på Hållnäs skola

I syfte att öka skolans attraktivitet och förbättra miljön för elever och lärare, initierade projektet ett analys av utemiljön, i samarbete med en miljöpsykolog. Läs mer om stödjande Hållnäs skola under rubriken Kompetensutveckling, inspirationsspridning och gemenskap.

<https://hallnas.info/analys-av-skolans-utemiljo-med-en-annu-bättre-skolgard-i-sikte/>

2. Kompetensutveckling, inspirationsspridning och gemenskap

“Månadsträffar”, föreläsningar och workshops:

Ett av projektets mål var att verka för gemenskap, kompetenshöjning och inspirationsspridning inom relevanta områden för nuvarande invånare. Vi uppskattar att vi lyckats med detta, genom en rad träffar och studiebesök.

Både föreningar och individer har varit välkomna att föreslå tema för träffar och/eller vara medarrangörer. Hembygdsföreningen och Tierps Pastorat har varit mest intresserade av samverkan, och bandet till den föreningen och församlingshemmets personal har stärkts under projektet.

Tierps kommuns tjänstepersoner har bidragit med mycket kompetens i sakfrågor inom flera områden. Vid flera träffar, workshops och föreläsningar har tjänstepersoner från Tierps kommun deltagit i olika roller.

I vår ansökan hade vi ambitionen att genomföra månadsträffar jan-maj och sept-nov under tre år. Dessa träffar blev mer något mer oregelbundna än tänkt, och på grund av pandemin fanns även ett längre uppehåll i träffar. Sett till hela projektiden har vi ändå genomfört vad vi planerat. Målet var att nio av dessa träffar skulle vara föreläsningar och workshops ledda av externa gäster, detta mål har nåtts med råge.

Vi hade önskat ett större intresse från andra föreningar för samarrangemang. Vi konstaterar att det tar tid för några föreningar att “upptäcka” möjligheterna för samverkan med ett lokalt Leaderprojekt.

Projektet har inlett en dialog med **SLU**, institutionen för stad och land, som vi hoppas ska fortsätta ge tillfällen till samverkan även efter projektets slut.

Hållnäs Landsbygdsakademi var/är en serie föreläsningar och workshops som vi hoppas ska leva vidare efter Framtid Hållnäs. Under projektet hann vi med två akademier med inbjudna gäster.

Torsdag Tillsammans var ett koncept med en vardagsmiddag på församlingshemmet en gång i månaden, som vi initierade med Tierps pastorat. Efter pandemin har pastoratet fortsatt att göra dessa middagar som blivit mycket uppskattade.

Pandemin gjorde det mycket svårt för projektet att planera och genomföra träffar, workshops och föreläsningar, vilket också var en anledning till att vi ansökte om förlängning av projektet.

Lista på öppna träffar som syftat till kompetensutveckling, inspirationsspridning och/eller gemenskap:

2019:

- Träff för mathantverksintresserade (i samarbete med Tierps kommun)
- Lokalekonomisk analys - vart tar pengarna vägen? (Uppstartsträff för LEA)
- Exploatera eller bevara? (LEA-träff med fokus på hållbar besöksnäring)
- Skolgårdsfixardag (i samarbete med Hållnäs skola)
- Soppmiddag med välkomstgruppen
- Öppet möte med välkomstgruppen
- Torsdag Tillsammans #1
- Torsdag Tillsammans #2

2020:

- Julgransplundring och klädbytdag
- Torsdag Tillsammans #3
- Småskalig och förnyelsebar energi på Hållnäshalvön. (Workshop med SLU)
- Öppet bygdemöte (presentation LEA)
- Hållnäs Landsbygdsakademi #1 (Po Tidholm föreläsare)
- Korvgrillning för nyinflyttade
- Workshop i nåltovning
- Kulturhistorisk guidning i Lingnåre

2021:

- Hållnäs Landsbygdsakademi #2 (Jenny Breslin, Peter Karlsson, Tierps kommun och Tierps Motororganisation föreläsare)
- Workshop med SLU: Öppna Landskap
- Sköt dig själv - kurs med Lottakåren i krishantering
- Skördemarknad (i samarbete med hembygdsföreningen)

2022:

- Hantverksdag med Hembygdsföreningen
- "Rysk olja och dyr el" Workshop: omställning och klimatfrågor
- "Hur skapar vi nya bostäder på landsbygden?" Workshop: Byggemenskaper och inventering av tomma hus
- Hållnäs vid kris (workshop, föreläsare från räddningstjänst och Tierps kommun)
- Kulturhistorisk guidning i Lingnåre och Barknåre
- Avslutningsfika med reflektion och utvärdering, med idégrupper och andra aktiva
- Biovisning i biogrupperns regi tillsammans med Bygdegårdsföreningen

Studieresor:

- Uppsala Waldorfskolas skolträdgårdsprojekt i Hågaby
- Fjärdhundraland ekonomisk förening
- Biogrupperns studieresa till Filmdagarna på Visingsö

3. Marknadsföring

- Ett mål i projektet var att ta fram en hållbar marknadsföringsplan tillsammans med kommunen, och påbörja ett aktivt marknadsföringsarbete. Under projektet togs en marknadsföringsplan fram, i samarbete med tjänstepersoner på näringslivsenheten i Tierps kommun. (Se bilaga 26.)

Vi konstaterar att förutsättningarna för marknadsföringsarbetet förändrades under projektets gång, i och med att kommunerna Tierp och Älvkarleby började planera för en gemensam destinationsplattform, Upplev Norduppland. Då flyttades fokus från att utveckla "turistsidan" på vår egen hemsida hallnas.info, till att stödja lokala aktörer för att skapa en tydlig "Hållnäsdestination" på Upplev Norduppland. Vi välkomnade förstås den här utvecklingen, då det blir mer hållbart långsiktigt och mindre beroende av sköra ideella resurser framöver.

Vi konstaterar att marknadsföringsplanen kommer att behöva uppdateras kontinuerligt, vartefter förutsättningar förändras.

Vi konstaterar också att samarbetet med kommunens näringslivsenhet, med sin breda kunskap och engagemang, har varit ovärderligt. Samverkan med dem har varit värdefull inte bara gällande turism utan även mer generell landsbygdsutveckling.

- I samarbete med en lokal entreprenör inom digitalisering och marknadsföring, skapar vi under projektet *en serie korta filmer för sociala medier* - korta porträtt av personer och platser på Hållnäshalvön. Syftet med filmerna är att öka intresset för Hållnäs utanför bygden, men också skapa gemenskap och stolthet. I skrivande stund är inte alla filmer färdigklippade och publicerade. Läs mer i bilaga 27 och se även vår kanal på YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCbBHs4VAjeYJ9fFlu4nLSuA/featured> Tierp kommuns näringslivsenhet har stöttat och varit aktiv samarbetspart i planering för innehåll, genomförande och framtida spridning av de här filmerna.
- Vi har arbetat med att samla lokala aktörer inom destinationsplattformen [Upplev Norduppland](#), som drivs av Tierp och Älvkarleby kommuner. Vi har även skapat en *minidestination för Hållnäshalvön* på appen Upplev Norduppland, i praktiken en lista över lokala företag som har något att erbjuda besökare. <https://upplevnorduppland.se/page/215518>

- Under pandemin skapade vi ett mindre delprojekt i samarbete med Biosfärområdet Älvlandskapet Nedre Dalälven och lokala aktörer inom besöksnäring, *Guidade Strövtåg i Skärgård och Ängsmark*. Det handlade om lokal samverkan, paketering och ekonomisk hållbarhet. Det genomfördes både 2021 och 2022. Se bilaga 25. Läs mer här (ett inlägg från 2021 om den första upplagan av Strövtågen).
<https://hallnas.info/guidade-strovtag-i-skargard-och-angsmark-2021/>

Kommunikation utåt

Ett projektmål var att kommunicera projektet utåt genom hemsida, sociala medier och genom 5 st nyhetsbrevutskick.

- Tidigt i projektet skapades en Facebooksida <https://www.facebook.com/hallnas.info> och Instagramkonto <https://www.instagram.com/hallnas.info/>, som vi medvetet valde att ge namnet hallnas.info (som föreningens hemsida) snarare än projektnamnet. Detta för att kunna fortsätta med samma konton efter projektets slut. Vi har använt oss av dessa kanaler flitigt, och fått många följare både i och utanför Hållnäs.
- Arbete med *hemsidan* [hallnas.info](https://www.hallnas.info) ingick, något som kommer att fortsätta även efter projektet - t ex att färdigställa ett föreningsregister, något som påbörjats. Vi har påbörjat arbetet att utbilda fler i att uppdatera hemsidan.
- Att *uppdatera hemsidan* med hus och lokaler till salu har inte varit hållbart (ett delmål vi hade) - däremot länkar vi till Hemnet. [Länk till välkomstgruppens sida](#).
- Vi har under projektiden gett ut 6 st nyhetsbrev i papper, där vi berättar om vad som hänt under projektet, vad som är på gång och hur man kan delta. När det varit möjligt har vi delat ut dessa nyhetsbrev i hushållens postlådor, i andra fall lagt fram dem på en lokala ICA-butiken, samt på vår anslagstavla. Nyhetsbreven har även funnits digitalt, på hemsidan och delade på Facebook. <http://hallnas.info/nyhetsbrev-och-utskick/>
- Under projektet har vi sett behovet av mer frekventa nyhetsbrev för personer som anmält intresse. Därför startade vi ett digitalt nyhetsbrev via MailChimp, som ibland utkommit varje vecka, under andra perioder mer sällan. I nuläget har det digitala nyhetsbrevet ca 270 prenumeranter.

4. Idégrupper:

Arbetet med gräsrotsinitiativen idégrupperna, projektets kärna, har gått både bra och mindre bra. Förhoppningen var att minst två skulle bildas - det blev fem. Pandemin var samtidigt mycket negativ för idégruppernas uppstartsfas, och flera av grupperna har tappat fart, då det funnits en stor osäkerhet kring att samlas och kunna planera och se framåt.

Länk till presentation av grupperna på hallnas.info: <https://hallnas.info/framtidhallnas/>

Biogrupp

Biogruppens mål är att återuppliva den gamla biografen i Hållnäs och skapa en ny mötesplats kring film i bygden. Visionen är att anordna en filmfestival och återkommande filmvisningar varje vecka, med både gamla klassiker och de senaste världspremiärerna.

Projektet har stöttat gruppen med att bekosta studieresa för tre gruppledare samt utbildning för två biografföreståndare. 6 juni 2022 hade biogruppen, i samarbete med Bygdgårdsföreningen Gröna Lund, sin första biovisning. Biogruppen är efter projektslut en arbetsgrupp under Bygdgårdsföreningen.

Välkomstgrupp

Tanken med gruppen är att välkomna nyinflyttade, men även jobba med marknadsföring för att locka fler att bosätta sig här, genom att t ex dela husannonser i relevanta Facebookgrupper.

Gruppen har tagit fram ett välkomstbrev och även material från kommunen som de lämnar ut till nyinflyttade, tillsammans med vår Lokalekonomiska analys för Hållnäs, något som varit mycket uppskattat. Hembygdsföreningen har bidragit med flera olika upplagor av "Hållnäs förr och nu" till "välkomstpaketet".

Gruppen har en egen flik på hallnas.info. Ett företagsregister och andra funktioner som ska göra det lättare för nya att hitta rätt i bygden är på gång.

Festivalgrupp

Tanken med gruppen är att starta upp nya kulturevenemang året runt för boende och besökare. I siktet just nu är ett kvällsevenemang i samband med På tur i Hållnäs 2022 med fokus på mat och musik – kanske blir det en början på en framtida musikfestival på Hållnäshalvön!

Vandringsledsgrupp

Visionen är att gruppen ska undersöka förutsättningarna för en vandringsled längs med hela Hållnäskusten som ansluter till Upplandsleden både i norr och söder. Leden skulle kunna vara ett nav i en framtida hållbar besöksnäring i Hållnäs, kring vilken mindre affärsverksamheter kan blomstra. Gruppen har i slutet av projektet bildat en egen förening för att kunna söka finansiering och samarbeten. Tillsammans

med Upplandsstiftelsen har gruppen sökt medel från Tillväxtverket för en första deletapp.

Bygga/bo-grupp

Tanken med gruppen var att inventera framtida behov av permanenta bostäder i bygden – t ex ta kontakt med SKB inför eventuella byggprojekt inför slutförvarets alla nyrekryteringar.

En del är även att inventera befintliga tomma bostäder i Hållnäs som kan tänkas hyras ut eller säljas till fastboende. De bevakar även arbetet med den kommande översiktsplanen i Kommunen.

Gruppen har även funderingar på att starta upp någon form av byggnadsvårdskurser, för att uppmuntra till att ta tillvara de byggnader som finns och inte låta bygden förfalla.

Hållnäs skola - stöd, underlag för utveckling och gemenskapsskapande

Hållnäs skola ligger nära hjärtat hos projektet och hotet om dess nedläggning var en avgörande faktor för att projektet startades. Det har länge funnits ambitioner att försöka bidra till att höja attraktionsvärdet av skolan, bland annat genom att skapa en mer spännande utomhusmiljö kring skolan i Edvalla. Utöver de idégrupper som skapades under projektet, har det funnits en löst sammansatt grupp kring projektledarna som på olika sätt sökt stötta skolan och skapa positiv uppmärksamhet kring den.

- Hösten 2019 arrangerades en fixardag för barn, föräldrar och andra engagerade, då hundra nya buskar planterades på skolgården, naturskolans lada målades, längdhoppsgropen renoverades, ett utekök anlades mm.
- Våren 2020 åkte en grupp från Hållnäs på studieresa och inspirationsdag till Uppsala Waldorfskola i Hågabydalen, där det pågår ett skolträdgårdsprojekt.
- Vårt projekt initierade och samverkade med skolpersonalen kring två öppet-hus-tillfällen under projektiden, där skolan stod som arrangör.
- I sluttampen av projektet gjordes ett studiebesök till Börje skola utanför Uppsala, där ett bygdebolag tagit över förvaltningen av skolbyggnaden för att säkra skolans framtid långsiktigt.
- Våren 2021 initierade och bekostade Framtid Hållnäs en analys av utemiljön av miljöpsykologen Emma Crawley, i syfte att skapa en utgångspunkt för ett designförslag för skolgården. [Läs den färdiga analysen här.](#)

<http://hallnas.info/analys-av-skolans-utemiljo-med-en-annu-bättre-skolgard-i-sikte/>

- Vi har föreslagit och uppmuntrat skolpersonalen att starta ett eget Instagramkonto för att uppmärksamma skolan, vilket varit mycket uppskattat i bygden. Länk till kontot: https://www.instagram.com/hallnas_skola/

5. Överlämning och redovisning

Förutom vår rapport till Jordbruksverket och Leader Nedre Dalälven, kommer vi att sätta samman en illustrerad rapport för lokalboende i Hållnäs, med mer utförliga reflektioner och förslag för framtiden. Den kommer att finnas tillgänglig digitalt på vår hemsida hallnas.info samt läggas ut i några ex på den lokala ICA-butiken.

Innan projektslut, genomförde vi i juni 2022 även en avslutande träff med fika och samtal. Deltagare i idégrupperna var speciellt inbjudna och vi delade med varandra hur arbetet i grupperna gått och vart man var på väg. Stämningen var god och gav ny energi till de mindre gruppkonstellationerna.

Några reflektioner:

- Att projektet varit så öppet och brett och designat för att kunna fånga upp initiativ och bollar som kommer upp under projektiden, har varit positivt på det sättet att allt som kommit upp som passat in under våra syften har vi undersökt (om vi kunnat). Att vi varit så öppna för input och samarbete har varit positivt för lokal samverkan och vi upplever att folk fått syn på varandra i viss utsträckning. Det talas om önskan om att kunna engagera sig mer, eller att starta en verksamhet lokalt - men det har inte nödvändigtvis hänt, än. Baksidan på det, är att projektledarna i perioder har haft alltför många bollar i luften parallellt.
- Struktur och planering: Vi hade underskattat hur mycket tid som måste läggas ned på att engagera till ideellt arbete. Allt för mycket kom att hänga på projektledarna, även efter det att idégrupperna formats.
- Pandemin var inte enbart negativ. Vi uppskattar att många, både fast- och fritidsboende, fick en ny inställning till lokalsamhället och kom till en viss insikt vad gäller hur viktigt ett resilient lokalsamhälle är. Vår LEA och vår enkät om lokal konsumtion kom på det sättet vid ett bra tillfälle. Men usel timing för att få folk att träffas och diskutera de här frågorna!
- Det var svårt att planeringsmässigt "komma ikapp" efter pandemin. Hade vi vetat när restriktioner skulle skärpas/släppas hade vi kunnat planera bättre för den sista perioden, men det kunde vi inte.
- Det som varit lättast att engagera/dra deltagande till har varit: skördemarknad (lokal mat), kulturhistoriska guidningar och julgransplundring.

